

Det kommunale tilsyn med undervisningen
på Grennessminde
Tornevangsvej 97
3460 Birkerød

November/december 2015

Tilsyn med undervisningen i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder

1. Rudersdal Kommune fører undervisningstilsyn på Grennessminde, som tilbyder specialundervisning og dagbehandling samt STU (Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse) for i alt 40 børn og unge i alderen 8-25 år. Alle elever har særlige vanskeligheder og behov, og til skolen visiteres blandt andet børn og unge med diagnoser som ADHD, autismespektrumforstyrrelser, hjerneskader, tilknytningsforstyrrelser, socio-emotionelle forstyrrelser samt sent udviklede børn og unge som kan have en mangelfuld intellektuel udvikling. Se www.grennessminde.dk for yderligere information.
2. Tilsynsførende:
Char**lotte** Nielsen
ekstern konsulent for Rudersdal Kommune
mobil: 28123817
mail: lotte.nielsen@skolekom.dk
Tilsynet gennemføres en til to gange årligt i overensstemmelse med overenskomsten om undervisning, der er indgået mellem Grennessminde og Rudersdal Kommune.
Tilsynet i november 2015 er aftalt dels som et indledende møde med ledelsen d. 5. 10. og derefter heldagsbesøg på Oasen d. 18.11. med overværelse af undervisningen, samtaler med lærere og elever.
3. PPR i Rudersdal kommune yder ifølge overenskomsten hjælp i forbindelse med psykologisk pædagogisk vurdering. Den tilknyttede psykolog er synlig på Grennessminde og deltager af og til aktivt i fx frokosten i de forskellige huse. Psykologen varetager visitationer til Grennessminde fra Rudersdal Kommune.
Jeg har som tilsynsførende modtaget meddelelser vedr. magtanvendelser og er således informeret om de episoder, der har involveret elever på Grennessminde. Også PPR underrettes.
4. Skolen har pr. 5. september 2015 34 elever – en fremgang, der også har betydet, at der er blevet ansat flere undervisere, og at et nyt hus, Lunden, er blevet etableret. Tre af husene er heldagstilbud. Eleverne hører aldersmæssigt til på 2., 3., 5.-10. klasse. Der er fortsat en normering på tre elever pr. underviser. Skolen får en del henvendelser vedrørende børn med flere diagnoser og altid § 50 – gældende for de børn, som er taget ud af skolen, og som venter på et alternativt skoletilbud.

Souschef for skolen og undervisning fortæller, at der på Grennessminde i efteråret 2015 er ansat 10 lærere, fem pædagoger, tre med anden faglig baggrund samt to ledere.

Grennessminde afvikler fire udviklingsdage årligt for personalet, der alle har relation til det konkrete arbejde med eleverne. Årets temaer er "nærmeste udviklingszone", "om at tale det rigtige sprog" samt et førstehjælpskursus. Som tidligere har Grennessminde også i efteråret afholdt foredragsaften for forældre, personale og andre interesserede, denne gang om "mental robusthed". Desuden vil der være tiltag omkring kompetenceudvikling for den enkelte underviser.

5. Skolen afvikler de nationale test og folkeskolens afgangsprøver for de elever, som vurderes at have mulighed for at deltage. En elev kan fritages herfor i samarbejde med forældrene. Hertil anvendes faste skabeloner. Afholdelse af folkeskolens afgangsprøve sker i samarbejde med Birkerød Skole, Rudersdal Kommune. Det er skolens overordnede mål, at eleverne går til afgangsprøver, når det er muligt, og der afholdes demotest, så eleverne kan afprøve situationen mht. tid og omfang. Jeg er bekendt med en oversigt over hvilke elever, der aflægger hvilke test og prøver. Som sidebemærkning kan det siges, at færre end tre elever til FSA registreres ikke på ministeriets hjemmeside over karakterer i folkeskolen.

Undervisningstilsyn

Tilsynet fandt sted onsdag d. 18. november 2015 kl. 8.15 – 14.15 i huset Oasen. Her går syv elever mellem 12 og 16 år. Tre elever arbejder hen mod det mål at aflægge folkeskolens afgangsprøve i færdighedsregning og/eller læsning. To elever arbejder hen mod at skulle lave de nationale test i læsning. Eleverne bliver tilbudt flere praktikker, som kan medvirke til elevernes læring på det område, der interesserer dem.

Undervisere

To af Oasens undervisere har mere end fem års erfaring på Grennessminde. Den tredje er nyansat med længerevarende erfaring som pædagog i kommunal SFO-klub. En underviser er læreruddannet (1997) med biologi og matematik som linjefag.

Undervisningsplaner /elevplaner

- Ugeplaner for hold og enkeltelever ligger på skolens hjemmeside. Planerne afspejler de individuelle hensyn, der tages til eleverne. Eleverne har forskellige fag, alt efter, hvad de kan magte. Ugeskemaet i tilsynsugen afspejler undervisning i matematik og dansk, engelsk for én elev samt forskellige sportsaktiviteter. Underviserne fortæller, at de øvrige fagområder indgår i tværfaglige emner – med mere eller mindre målfastsatte beskrivelser.
- Feedback til eleverne gives gennem løbende evaluering, planlagte elevsamtaler og opfølgningssamtaler. Der afholdes statusmøder med forældre og sagsbehandler om elevens udvikling to gange årligt.
- Læringsplaner udformes to gange årligt. Skolens skabelon herfor giver mulighed for at beskrive kompetencer, mål, midler, metoder og evaluering. Læringsplanen er et dokument, der løbende skrives ind i. Et par eksempler er fremlagt ved tilsynsbesøget. Læringsplanerne skal ses i tæt sammenhæng med statusbeskrivelserne, idet der i læringsplanerne følges op fagligt på de

områder statusbeskrivelsen angiver. Læringsplanerne beskriver elevens kompetencer og potentialer og forholder sig på skrift til de forenklede fælles mål og de materialer, der arbejdes med for at nå målene. Indholdsbeskrivelserne varierer noget for de enkelte elever.

Samarbejde med folkeskole

Skolen har fortsat et samarbejde med Birkerød Skole om afgangsprøverne. Der har det seneste år ikke været Grennessminde-elever, der har fulgt undervisning eller aflagt prøver sammen med Birkerød skole.

Dispensationer, fritagelser

Skolen fritager elever for afgangsprøver/nationale test og fag, når dette ikke giver mening for eleven. Til dette er der udfærdiget skabeloner, der underskrives af forældre og skoleleder.

Understøttende undervisning:

Hele skoledagen er tilrettelagt som et langt integreret forløb med forskellige faglige aktiviteter og pauser, og derfor er understøttende undervisning en naturlig del af skoledagen.

Skoledagen på tilsynsdagen:

Eleverne møder ind til morgenmad og fællessamling, og underviserne vurderer elevernes situation og gennemgår dagens program.

Skoledagen begynder med matematik - fælles arbejde emnet reduktion. Der sættes målrettet ind på de områder af færdighedsregningen, som eleverne kan møde til FSA. Efter den fælles gennemgang fordeler eleverne sig med forskellige faglige opgaver, individuelt eller nogle få sammen: læsning i bog af eget valg, matematik i Rema 5 bogen, Engelsk i Blue Cat 7 og forsættelse med træning af reduktionsstykker. En elev går i gang med forberedelse af dagens frokost.

Eleverne opfordres til at holde koncentrationen lidt længere, men kan dog holde pause, når det ikke længere tjener læringen at fortsætte. I pauserne spiller de bordtennis, fodbold eller bruger computeren til forskellige ting. Pauserne bruges også til, at en underviser drøfter et adfærdsmønster med en elev, fx med udgangspunkt i en konflikt, der har været. Forskellige strategier gennemgås for at gøre eleven opmærksom på, at der er flere måder at klare en konflikt på. Der gøres fra de voksnes side meget ud af at påvise, at eleven skal prøve at gøre noget andet, end det de plejer at gøre. Hvis eleven kan se situationen fra en anden synsvinkel, vil konflikten måske kunne løses på en anden måde.

Klassens time indeholder i dag en række punkter, som eleverne diskuterer og fordeler opgaver til. Bl.a. besluttes det, hvordan Oasen skal holde julefrokost. En demokratisk afstemning – flertallet bestemmer.

Underviserne udviser stor tålmodighed, ro og giver eleverne stor opbakning. De er fokuserede på læringsprocessen i højere grad end resultatet og opmuntrer eleverne til at ville lære mere. Underviserne udfordrer elevernes arbejdshukommelse og anvender gentagelsen som et vigtigt redskab her. Træningen af et bestemt emne er så efterfølgende individuelt tilrettelagt. Eleverne

opfordres løbende til at yde lidt mere, end de umiddelbart kan klare, og de ansføres klart til evt. forestående tests og prøver.

Fag

Matematikundervisning med fælles start ved tavlen havde fokus på, at eleverne skal lære af hinanden og med hinanden. Efterfølgende arbejdede de videre på differentieret niveau og med individuel hastighed. Forskellige læseaktiviteter mere end egentlig danskundervisning var det, der foregik dansk-mæssigt på denne dag. I samtalen med underviserne fremgik det, at fx historiske forløb (forberedelse til lejrtur til Rom), biologi/fysik med undersøgelser af forskellige undersøgelser er indlagt som temaer i kortere eller længere perioder. Idræt og sundhed fylder også i ugeprogrammet, idet både sund mad og træning er på programmet flere gange om ugen.

Oasens indretning byder på plads til elevernes individuelle arbejde, fællesarbejde, én-til-én arbejde og pauseaktiviteter. Eleverne har selv været med til at indrette og sætte lokalerne i stand. Der er ikke noget visuelt i lokalerne, der vil kunne hjælpe eleverne med deres læring, og man får som gæst ingen fornemmelse for, hvilke emner eleverne beskæftiger sig med lige nu.

Konklusion og anbefaling

Det vil være en anbefaling, at der arbejdes med læringsmiljøet, således at det tydeliggøres for eleverne, hvad de arbejder med og mod hvilke mål, der stiles. Det kunne fx styrkes ved, at det i undervisningsrummene var ophængt undervisningsmål – de individuelle mål kan så være synlige for den enkelte elev i dennes mappe/skuffe eller et andet personligt sted. Netop når der arbejdes med noget så konkret som reduktioner, kunne det sikkert også være en hjælp for nogle, at der var matematiske huskeregler i rummet, man kunne referere til.

Undervisningsmålet kunne udformes som, hvad skal man kunne *forstå* og kunne *udføre*, når man fx kan reducere en brøk. Og for den enkelte elev kan der herefter differentieres ud fra dette slutmål. Den samme tanke om synlig læring og mål kan gøres for alle fagområder, der arbejdes med.

Med det hensyn der tages til den enkelte elev – dennes kompetencer, potentiale, arbejdsform og koncentrationsevne - tilbydes eleverne undervisning, der svarer til, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen gældende for hovedfagene.

Lotte Nielsen
Rudersdal Kommune

Næste tilsynsbesøg: april/maj 2016